

Polní plodiny

Okopaniny

Mgr. Alena Přibíková

Polní plodiny

- Jsou plodiny pěstované na polích a využívané pro výživu člověka a krmení živočichů

Pěstují se

- z přímého výsevu (obiloviny)
- vegetativně
(brambory – hlízy)

Rozdělení polních plodin

- Obilniny (pšenice, ječmen, žito,...)
- Okopaniny (brambory, řepa,...)
- Luskoviny (hrách, fazol, čočka,...)
- Přadné rostliny (len)
- Olejniny (slunečnice, řepka, mák)

Okopaniny

- Patří k polním plodinám s velkou listovou plochou
- Vyžadují stejnoměrné rozmístění rostlin v porostu
- Zpočátku poměrně pomalu rostou, proto je nutné ošetřování mezi řádky
- Dříve se provádělo ručním okopáváním – odtud název "okopaniny,,

Okopaniny

- Nejrozšířenější z okopanin – cukrovka a brambory – patří u nás k mladým plodinám
- Jsou ceněny zejména pro produkci organických látek využitelných ve výživě lidí přímo (stolní brambory) nebo po zpracování potravinářským průmyslem (technická cukrovka, čekanka, průmyslové brambory)

Řepa

- Cukrovka kryje domácí potřebu cukru
- Spotřeba cukru se v ČR od roku 1960 pohybuje v rozpětí 38 – 42kg na obyvatele a rok
- Řepa je zastoupena ve výživě lidí také jako kořenová (červená řepa salátová) a listová zelenina (mangold)

Druhy řepy

Cukrovka

Krmná řepa

Polocukrovka

Brambory

- Roční spotřeba brambor se v ČR pohybuje kolem 80kg na osobu a rok
- Ve stále větším množství budou spotřebitelé zásobováni výrobky z brambor (smažené, sušené, mražené a sterilované)

Čekanka

- se ve výživě lidí neuplatňuje příliš významnou energetickou položkou
- je využívána pro výrobu kávových náhražek a fruktózy
- inulin obsažený v čekance je stále více využíván ve výživě diabetiků

Krmení hospodářských zvířat

- Okopaniny jsou vhodné i ke krmným účelům, ať už jde o přímé krmení nebo o vedlejší produkty okopanin pěstovaných pro průmyslové zpracování
- Brambory nejsou jako krmná plodina u nás pěstovány
- Zkrmují se pouze přebytky a odpad při třídění hlíz
- Brambory se zkrmují pařené, silážované, případně sušené (vločky nebo řízky)

Další okopaniny

- Topinambur

- Tuřín

Sklizeň cukrovky

Sklizeň brambor

Zdroje

- Pěstitelství pro 6. – 9. ročník, R. Dytrtová a kolektiv, nakladatelství Fortuna
- http://etext.czu.cz/php/skripta/kapitola.php?titul_key=5&idkapitola=13
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=723&no=Obr.%202.2%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=753&no=Obr.%202.2.1%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=736&no=Obr.%202.2.1%20-%204
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=731&no=Obr.%202.6.3%20-%206
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=956&no=Obr.%206.8.2%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=980&no=Obr.%206.8.2%20-%202
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=215&no=Obr.%2020.1.2%20-%202
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=744&no=2.3%20-%202

Zdroje

- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=975&no=Obr.%206.8.2%20-%203
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=171&no=Obr.%2012.1%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=62&no=Obr.%2013.1.1%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=1147&no=Obr.%2016.1%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=1187&no=Obr.%2018.8.1%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=1207&no=Obr.%2018.8.2%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=606&no=Obr.%205.2.1%20-%202
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=1216&no=Obr.%2018.9.1%20-%201
- http://etext.czu.cz/php/skripta/objekt.php?titul_key=5&obj=1204&no=Obr.%2018.8.2%20-%202